

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	05-6730-5	Versio:	8.01
Tarkistettu:	20/01/2017	Edellinen päiväys:	19/01/2017
Kuljetustietojen versio: 1.00 (07/01/2013)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M™ ESPE™ RELYX™ LUTING CEMENT LIQUID 3505L & 3515L

Tuotekoodi

70-2010-2502-3

7000054230

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Kiinnityssementti.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveysthuollon ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys:	Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax:	Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti:	www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu:	www.3M.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-

asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

Luokitus:

Silmiä ärsyttävä, vaarakategoria 2; H319.

Ihoa ärsyttävä, vaarakategoria 2; H315.

Ihon herkistyminen, vaarakategoria 1; H317.

CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta tämän aineen/seoksen/materiaalin luokitukseen, merkintöihin ja pakkaamiseen.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

2.2 Merkinnät**CLP-asetus (EY) 1272/2008**

Ei sovelleta.

Huomiosana

Varoitus.

Symbolit:

GHS07 (Huutomerkki)

GHS-varoitusmerkit**Aineosa(t)**

Aineosa

2-Hydroksietyyliimetakrylaatti

CAS-nro

868-77-9

p-%

25 - 35

Vaaralausekkeet:

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H315 Ärsyttää ihoa.
H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

Turvalausekkeet**Ennaltaehkäisy:**

P280E Käytä suojakäsineitä.

Pelastustoimenpiteet:

P305 + P351 + P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P333 + P313 Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
---------	---------	--------	-----	----------

Muut (ei luokitellut) aineosat	-		30 - 40	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Meripihka-akryylihappokopolymeeri	25948-33-8		30 - 40	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti (REACH Rek.nro:01-2119490169-29)	868-77-9	212-782-2	25 - 35	Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317 - Nota D (CLP)
Etyyliasettaatti	141-78-6	205-500-4	< 2	Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336; EUH066 (CLP)

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhdo välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhdo runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhdo suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).
Hiilidioksidi (CO₂).

Olosuhteet

Palaminen.
Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Alue tuuletettava. Suuret vuodot/vuodot ilmastoimattomissa tiloissa: Koneellinen ilmanvaihto höyryjen poistamiseen. Noudatettava hyvää työhygieniää. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Imeytetään vuoto sopivaan epäorgaaniseen absorbenttiin, kuten bentoniittiin, vermikuliittiin tai muuhun vastaavaan materiaaliin. Sekoitetaan, kunnes absorbentti näyttää kuivalta. Huom! Imeytysmateriaali ei poista seoksen fysikaalisia-, terveys- tai ympäristövaaroja. Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Jäännökset huuhdellaan vedellä. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

No-touch-tekniikka on suositeltava. Vältä kovettamattoman materiaalin koskettamista paljain käsin. Jos materiaalia joutuu iholle, pese kosketuskohta välittömästi saippualla ja vedellä. Suositellaan sopivien, hyvälaatuisten (CE) suojakäsineiden käyttöä sekä työskentelytekniikkaa, jossa ihokontakti on eliminoitu. Akrylaatit läpäisevät nopeasti tavalliset kertakäyttöiset suojakäsineet (esim. lateksi ja vinyyli). Jos materiaalia joutuu suojakäsineille, poista ne heti ja pese kädet välittömästi saippualla ja vedellä ja vaihda välittömästi uudet suojakäsineet. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Ei erityisvaatimuksia varastoinnin suhteen.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetut aineosat, joille on voimassa oleva työhygieeninen raja-arvo, on ilmoitettu alla olevassa taulukossa.

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Etyyliasettaatti	141-78-6	HTP-arvot	HTP(8h):1100 mg/m ³ (300 ppm); HTP(15 min):1800 mg/m ³ (500 ppm)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP-arvot 2016).

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

Vaikutukseton altistumistaso (DNEL)

Aineosa	Hajoamistuote	Altistuksen kohde	Altistumismalli	DNEL
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Työntekijä	Ihon kautta, pitkäaikainen altistus (8h), systeemiset vaikutukset	1,3 mg/kg bw/d
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Työntekijä	Hengitys, pitkäaikainen altistus (8h), systeemiset vaikutukset	4,9 mg/m ³

Arvioitu haitaton pitoisuus (PNEC)

Aineosa	Hajoamistuote	Ympäristön osa-alue	PNEC
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Viljelysmaa	0,476 mg/kg d.w.
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Makea vesi	0,482 mg/l
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Makean veden sedimentit	3,79 mg/kg d.w.
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Lyhytaikainen päästö veteen	1 mg/l
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Merivesi	0,482 mg/l
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Meriveden sedimentit	3,79 mg/kg d.w.
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti		Aktiivilietelaitos	10 mg/l

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Lisätietoja liitteenä olevasta altistumisskenaariosta.

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdesta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet**Silmien- tai kasvojen suojaus**

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain: Sivusuojalliset suojalasit.

Ihon- tai käsiensuojaus

Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Lisätietoja liitteenä olevasta altistumisskenaariosta (Annex).

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Neste.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Neste.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Kirkas, kellertävä neste. Mieto haju.
Hajukynnys	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
pH	2,2 - 3,2
Kiehumispiste/kiehumisalue	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Sulamispiste	<i>Ei sovelleta.</i>
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	<i>Ei sovelleta.</i>
Räjähdysominaisuudet	<i>Ei luokitusta.</i>
Hapettavat ominaisuudet	<i>Ei luokitusta.</i>
Leimahduspiste	104 °C [<i>Menetelmä: T.C.C.</i>]
Itsesyttymislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdyssraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Ylempi syttyvyys- tai räjähdyssraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrynpaine	≤110 305,3 Pa [<i>@ 55 °C</i>]
Suhteellinen tiheys	1,2 [<i>Ref.Std: Vesi=1</i>]
Vesiliukoisuus	Täysin.
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Ei sovelleta.</i>
Haihtumisnopeus	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Höyryntiheys	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Hajoamislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Viskositeetti	175 - 225 mm ² /s
Tiheys	1,2 g/ml

9.2 Muut tiedot

Molekyylipaino	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Haihtuvat aineosat	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei tunneta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunneta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet**Aine**

Ei tunneta.

Olosuhteet

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**Altistumisen vaikutukset**

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Hengitystärsytys: Oireita voivat olla yskä, aivastelu, päänsärky, käheys sekä nenä- ja nielukipu.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa. Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Kohtalainen silmä-ärsytys: Oireita voivat olla silmien punoitus, kirvely, kipu, kyynelvuoto sekä näköhäiriöt.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) >5 000 mg/kg
Meripihka-akryylihapokopolymeeri	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Meripihka-akryylihapokopolymeeri	Ihon kautta	Vastaavat terveysvaikutukset	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
2-Hydroksietyylimetakrylaatti	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
2-Hydroksietyylimetakrylaatti	Nieleminen	Rotta	LD50 5 564 mg/kg
Etyyliasettaatti	Ihon kautta	Kani	LD50 > 18 000 mg/kg
Etyyliasettaatti	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 70,5 mg/l
Etyyliasettaatti	Nieleminen	Rotta	LD50 5 620 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosövyttävyys/ihoärsytys

Aine	Laji	Arvo
------	------	------

3M™ ESPE™ RELYX™ LUTING CEMENT LIQUID 3505L & 3515L

2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Etyyliasettaatti	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Kani	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Etyyliasettaatti	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Ihminen/ eläin	Herkistävä.
Etyyliasettaatti	Marsu	Ei ole herkistävä.

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	In vivo	Ei ole mutageeni.
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Etyyliasettaatti	In vitro	Ei ole mutageeni.
Etyyliasettaatti	In vivo	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	tiineysaika
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	49 pv
2-Hydroksietyyliimetakrylaatti	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	tiineysaika

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Meripihka-akryylihapokopolymeeri	Nieleminen	Hermosto	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 5 000 mg/kg	
Etyyliasettaatti	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Etyyliasettaatti	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	

3M™ ESPE™ RELYX™ LUTING CEMENT LIQUID 3505L & 3515L

Etyyliasettaatti	Nielemine	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
------------------	-----------	----------------	---	---------	-------------------------------	--

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Meripihka-akryylihapokopolymeeri	Nielemine	Hormonijärjestelmä Verenkiertojärjestelmä Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 200 mg/kg/day	28 pv
Meripihka-akryylihapokopolymeeri	Nielemine	Sydän Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Immuniijärjestelmä Lihakset Hermo Silmät Munuaiset ja/tai virtsatiet Hengityselimet Verisuonisto	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 2 000 mg/kg/day	28 pv
Etyyliasettaatti	Hengitys	Hormonijärjestelmä Maksa Hermo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 0,043 mg/l	90 pv
Etyyliasettaatti	Hengitys	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Kani	LOAEL: 16 mg/l	40 pv
Etyyliasettaatti	Nielemine	Verenkiertojärjestelmä Maksa Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 3 600 mg/kg/day	90 pv

Aspiraatiovaara

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitus-tietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Etyyliasettaatti	141-78-6	Kala	Kokeellinen	96 h	LC50	212,5 mg/l
Etyyliasettaatti	141-78-6	Crustacea	Kokeellinen	48 h	EC50	164 mg/l
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	380 mg/l
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Fathead Minnow	Kokeellinen	96 h	LC50	227 mg/l
Etyyliasettaatti	141-78-6	Green algae	Kokeellinen	72 h	EC50	2 500 mg/l
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Green Algae	Kokeellinen	72 h	EC50	345 mg/l

Etyyliasettaatti	141-78-6	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	2,4 mg/l
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Green Algae	Kokeellinen	72 h	NOEC	160 mg/l
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	24,1 mg/l
Meripihka-akryylihapoko polymeeri	25948-33-8		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Etyyliasettaatti	141-78-6	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	20.0 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Muut (ei luokitellut) aineosat	-	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Meripihka-akryylihapoko polymeeri	25948-33-8	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Kokeellinen Hydrolyysi		Hydrolyyttinen puoliintumisaika	10.9 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Kokeellinen Hajoavuus	14 pv	BOD	95 p-%	OECD 301C
Etyyliasettaatti	141-78-6	Kokeellinen Hajoavuus	14 pv	BOD	94 p-%	OECD 301C

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Meripihka-akryylihapoko polymeeri	25948-33-8	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Muut (ei luokitellut) aineosat	-	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
2-Hydroksietyyli metakrylaatti	868-77-9	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	0.47	Muut menetelmät

3M™ ESPE™ RELYX™ LUTING CEMENT LIQUID 3505L & 3515L

Etyyliasettaatti	141-78-6	Kokeellinen BCF (Muut)	96 h	BCF	30	Muut menetelmät
------------------	----------	---------------------------	------	-----	----	-----------------

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Kovetettu/kovettunut materiaali: Poltto jätteiden käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Kovettamaton materiaali: Käsittely vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Vaihtoehtoinen hävitystapa: Kovetettu/kovettunut materiaali: Hyväksytty (teollisuus)kaatopaikka. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskierätyks RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinki.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

70-2010-2502-3

Ei ole VAK/ADR/RID:n alainen kuljetus

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****Aineluettelot**

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Aineen rekisteröijä on suorittanut tarvittavan kemikaaliturvallisuusarvioinnin REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 vaatimusten mukaisesti.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT**Luettelo H-lausekkeista**

EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

H225	Helposti syttyvä neste ja höyry.
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Annex: Prediction of exposure statement tieto lisätty.
 Kohta 01: SAP-tuotekoodi; tieto lisätty.
 Kohta 03: Lisäys H-lausekkeisiin; tieto muutettu.
 Kohta 08: 8.2. Altistumisen ehkäiseminen - tieto; tieto lisätty.
 Kohta 08: 8.2.3 Ympäristöaltistumisen ehkäisy - tieto; tieto lisätty.
 Kohta 08: DNEL-taulukko; tieto lisätty.
 Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Iho/kädet; tieto muutettu.
 Kohta 08: PNEC-taulukko; tieto lisätty.
 Kohta 1: Kauppanimi; tieto muutettu.
 Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen-taulukko; tieto muutettu.
 Kohta 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot- taulukko; tieto muutettu.
 Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.
 Kohta 12: Myrkyllisyys vesieliöille (aineosat); tieto muutettu.
 Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.
 Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat - EY-jätenimike; tieto muutettu.
 Kohta 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot; tieto muutettu.
 Kohta 16: H-lausekkeet; tieto muutettu.
 Kohta 16: Liite (Annex) - Sovellukset ammattikäyttöön; tieto lisätty.
 Kohta 2: Viittaus H-lausekkeisiin; tieto muutettu.
 Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; tieto muutettu.
 Kohta 7: Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet; tieto muutettu.
 Kohta 08: HTP-arvot; tieto muutettu.

Annex - Altistumisskenaario

1. Otsikko	
Aineen tunnistaminen	2-Hydroksietyylimetakrylaatti; EY-nro 212-782-2; CAS-nro 868-77-9;
Altistumisskenaarion nimi	Sovellukset ammattikäyttöön
Tunnistetut käytöt	PROC 0, ERC 08c, SU 22 ;
Tunnistetut prosessit, tehtävät, toiminnot	Hammashoidon sovellukset liittyen potilaan hampaiden koviin kudoksiin. Tuotteen manuaalinen käyttö.
2. Toimintaolosuhteet ja riskinhallintatoimenpiteet	
Toimintaolosuhteet	Fysikaalinen olomuoto: Neste. Yleiset toimintaolosuhteet: Käyttöaika: 8 h/pv; Altistumisen toistuvuus prosessissa [per työntekijä]: 5 pv/vko; Sisäkäyttö, kun on hyvä yleisilmanvaihto;
Riskinhallintatoimenpiteet	Edellä kuvattujen toimintaolosuhteiden aikana sovellettavat riskinhallintatoimenpiteet: Yleiset riskinhallintatoimenpiteet: Ihmisten terveys: Suojalasit - kemikaalinkestävät; Suojakäsineet - kemikaalinkestävät; Ympäristö: Ei edellytetä.;

Jätehuoltotoimenpiteet	Käyttöön liittyviä erityisiä jätehuoltotoimenpiteitä ei edellytetä. Katso käyttöturvallisuustiedotteen kohta 13 jätteiden käsittelyä varten.
3. Altistuksen estimointi	
Altistuksen estimointi	Ihmisten ja ympäristön altistumisen ei odoteta ylittävän DNEL- ja PNEC-arvoja, kun tunnistetut riskinahallintatoimenpiteet on toteutettu.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi